

**Kuntarakennelain 8 §:n mukainen
yhdistymissopimus**

28.11.2014

**Turun kaupunki
Kaarinan kaupunki
Raision kaupunki
Liedon kunta
Ruskon kunta**

Sisällys

1. Yhdistymissopimuksen lähtökohdat	2
1.1 Sopimuksen tarkoitus	2
1.2 Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta	2
1.3 Sopimuksen sitovuus, voimaantulo ja muuttaminen	2
1.4 Yhdistetyn kunnan nimi ja vaakuna	2
2. Yhdistymisen edellytykset	3
3. Yhdistymisen valmistelun strategisuus	3
3.1 Yhdistymisen arvot ja toimintaperiaatteet	3
3.2 Yhdistetyn kunnan visio.....	4
4. Kilpailukyky ja elinvoima sekä yhdyskuntarakenne	5
4.1 Elinvoima ja kilpailukyky.....	5
4.2 Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne	5
5. Kuntalaisten ja asukkaiden vaikuttaminen ja osallistuminen	6
6. Yhdistymishallitus	6
6.1 Yhdistymishallituksen toimivalta	6
6.2 Yhdistymishallituksen kokoonpano ja toiminta.....	7
7. Hallinnon järjestäminen	7
7.1 Yhdistetyn kunnan luottamushenkilöorganisaatio	7
7.1.1 Luottamushenkilöorganisaation toiminnan lähtökohdat ja edellytykset	7
7.1.2 Yhdistetyn kunnan valtuusto ja kaupunginhallitus.....	8
7.1.3 Kaupunginhallitus ja muut toimielimet.....	8
7.2 Hallinnon toimintaperiaatteet.....	8
7.3 Yhdistetyn kaupungin palveluorganisaatio ja johtamisjärjestelmä.....	9
7.4 Konsernin rakenne ja omistajaohjaus	9
7.5 Kunnanjohtajien asema.....	9
8. Henkilöstö	9
8.1 Henkilöstöpoliittiset linjaukset.....	9
8.2 Palvelusuhdeturva ja henkilöstösopimukset	10
8.3 Henkilöstön siirtyminen ja tehtävien määrittely	10
8.4 Palkkojen yhtenäistäminen.....	10
8.5 Yhteistoiminta henkilöstöasioissa	10
9. Palvelut	11
9.1 Palveluverkkojen kehittämisperiaatteet	11

9.2 Lähipalvelut.....	12
9.3 Toisen asteen koulutus	12
9.4 Sosiaali- ja terveystalvet.....	12
10. Talous	13
10.1 Tasapainoinen ja kestävä talous	13
10.2 Talouden hoito ennen kuntien yhdistymistä.....	13
10.3 Talouden hoito kuntien yhdistyttyä	14
10.4 Kuntien yhdistymisavustus	14
11. Kuntien yhdistymiseen liittyvät muut järjestelyt	15
11.1 Yhteistoimintasopimukset.....	15
11.2 Kuntayhtymät	15
11.3 Muihin sopimuksiin liittyvät oikeudet ja veloitteet	15
11.4 Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikka.....	15

Turun, Kaarinan ja Raision kaupungin sekä Liedon ja Ruskon kunnan kuntarakennelain 8 §:n mukainen yhdistymissopimus

1. Yhdistymissopimuksen lähtökohdat

1.1 Sopimuksen tarkoitus

Tämä sopimus on kuntarakennelain 8 §:n tarkoittama yhdistymissopimus. Sopimuksen osapuolina ovat Turun, Kaarinan ja Raision kaupungit sekä Liedon ja Ruskon kunnat. Edellä mainittuja kuntia nimitetään jäljempänä sopijakunniksi.

1.2 Yhdistymisen toteuttaminen ja ajankohta

Tässä yhdistymissopimuksessa kuntarakennelain 3 § 2 kohdan mukaisesti kuntajakoa muutetaan siten, että Turun, Kaarinan ja Raision kaupungit sekä Liedon ja Ruskon kunnat lakkaavat 31.12.2016. Yhdistetty kunta perustetaan 1.1.2017.

Tässä sopimuksessa käytetään nimitystä ”yhdistetty kunta” sen jälkeen, kun edellä mainittu kuntajaon muutos on tullut voimaan.

Valtioneuvostolle esitetään, että kuntajaon muutoksesta päätettäessä yhdistetty kunta määrätään kuntarakennelain 35 §:ssä tarkoitetulla tavalla kuulumaan samaan tuomiopiiriin ja hallintoalueisiin kuin mihin Turun kaupunki kuuluu vuonna 2015.

1.3 Sopimuksen sitovuus, voimaantulo ja muuttaminen

Yhdistymissopimusta noudatetaan siitä alkaen, kun sopijakuntien valtuustot ovat hyväksyneet sopimuksen. Sopimusta noudatetaan yhdistymisen voimaantulosta 1.1.2017 kolme vuotta, vuoden 2019 loppuun.

Kuntarakennelain 29 §:n mukaisesti henkilöstöä koskeva palvelussuhdeturva on voimassa viisi vuotta kuntajaon muutoksen voimaantulosta. Yhdistetyn kunnan henkilöstön palvelussuhdeturva on voimassa vuoden 2021 loppuun. Lisäksi henkilöstön asemaa täsmennetään erillisillä henkilöstösopimuksilla.

Kuntarakennelain 9 §:n 2 kohdan mukaan yhdistymissopimusta voidaan muuttaa kuntien valtuustojen yhtäpitävillä päätöksillä kuntien yhdistymisen voimaantuloon saakka, jos olosuhteet muuttuvat niin, että jonkin sopimusmääräyksen noudattaminen olisi ilmeisen epätarkoituksenmukaista.

Yhdistymissopimuksessa on otettu huomioon ehdollisesti sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain, kuntalain ja vaalilain mahdolliset muutokset ennen yhdistymisen voimaantuloa. Jos lainsäädännössä tapahtuu merkittäviä muutoksia sopijakunnat voivat sopimuksen edellisessä kohdassa mainitulla tavalla muuttaa yhdistymissopimusta.

1.4 Yhdistetyn kunnan nimi ja vaakuna

Yhdistetyn kunnan nimi on Turun kaupunki. Yhdistetty kunta käyttää Turun kaupungin nykyistä vaakunaa.

2. Yhdistymisen edellytykset

Kuntarakennelain 2 §:n mukaan kuntajaon kehittämisen tavoitteena on elinvoimainen, alueellisesti eheä ja yhdyskuntarakenteeltaan toimiva kuntarakenne, joka vahvistaa kunnan asukkaiden itsehallinnon edellytyksiä.

Tavoitteena on myös, että kunta muodostuu työssäkäyntialueesta tai muusta toiminnallisesta kokonaisuudesta, jolla on taloudelliset ja henkilöstövoimavaroihin perustuvat edellytykset vastata kunnan asukkaiden palvelujen järjestämisestä ja rahoituksesta sekä riittävästä omasta palvelutuotannosta.

Kuntarakennelain 4 §:n mukaan kuntajakoa voidaan muuttaa, jos edellä mainitut kehittämistavoitteet täyttyvät ja muutos parantaa:

- 1) kunnan toiminnallisia ja taloudellisia edellytyksiä vastata palvelujen järjestämisestä ja tuottamisesta tai muuten edistää kunnan toimintakykyä;
- 2) alueen asukkaiden palveluja tai elinolosuhteita;
- 3) alueen elinkeinojen toimintamahdollisuuksia; tai
- 4) alueen yhdyskuntarakenteen toimivuutta.

Kuntajaon muuttamisen edellytyksistä kuntajakoselvittäjät toteavat yhdistymisesityksessään, että kaikki kuntarakennelain tarkoittamat yhdistymisen edellytykset täyttyvät. Myös alueellisen eheyden vaatimus täyttyy ja sopijakunnat muodostavat toiminnallisen kokonaisuuden.

3. Yhdistymisen valmistelun strategisuus

Sopijakuntien yhdistyminen toteutetaan Turun kaupunkiseudun ja koko maan aluekehityksen kannalta strategisena, riittävän suurena useamman kunnan yhdistymisenä vuoden 2017 alusta lukien.

Yhdistymishallituksen ohjauksessa yhdistetyn kunnan strategiaperustaa täsmennetään vuosina 2015-2016. Yhdistetyn kunnan kuntalakiesityksen mukainen kaupunkistrategia valmistellaan valtuustolle kaupunkistrategiaprosessissa vuonna 2017.

Turun valtuuston 23.6.2014 hyväksymä kaupunkistrategia ja strategiset ohjelmat tarjoavat myös kuntien yhdistymisvalmistelulle strategiaperustaa.

3.1 Yhdistymisen arvot ja toimintaperiaatteet

Yhdistymisen arvot ovat seuraavat:

- vastuullisuus
- luottamus
- yhdenvertaisuus
- yhdessä tekeminen
- kestävä uudistuminen.

Vastuullisuus tarkoittaa vahvaa yhteisvastuuta sopijakuntien alueesta, sen asukkaista sekä yhdistetyn kunnan toiminnasta ja taloudesta.

Luottamus merkitsee avoimuutta ja halua sitoutua yhteisiin tavoitteisiin ja sitä, että pidetään kiinni sovituista asioista.

Yhdenvertaisuus merkitsee sitä, että yhdistetyn kunnan alueita ja asukkaita kohdellaan yhtenäisin perustein.

Yhdessä tekeminen tarkoittaa yhdistetyn kunnan sisäisen ja ulkoisen verkottumisen edistämistä ja työskentelyä kumppanuuksien rakentamiseksi.

Kestävä uudistuminen merkitsee kykyä ja tarmoa tarttua tulevaisuuteen suuntautuneesti alueen elinvoiman kehittämiseen ja yhdistymisen mukanaan tuomiin mahdollisuuksiin.

Yhdistymisen kehittämis- ja toimintaperiaatteet ovat seuraavat:

Verkostoituminen

Yhdistetty kaupunki vahvistaa asemaansa verkostoitumalla suurten kaupunkikeskusten kanssa kansalliseksi ja kansainväliseksi kumppanuusverkostoksi Itämeren alueella. Sisäisesti verkostokaupungin toimintamalli turvaa koko alueen asukkaiden vaikutusmahdollisuudet yhdistymisen arvojen mukaisesti.

Suuren muutoksen vaiheittainen toteuttaminen

Yhdistymisvalmistelu aloitetaan heti sopijakuntien valtuustojen tehtyä yhdistymisesityspäätökset. Yhdistymisen valmistelu ja toimeenpano kestävät ajallisesti useita vuosia. Kuntastrategia ohjaa yhdistämisen vaiheittaista toteuttamista.

Sopijakuntien valtuustojen yhdistymisesityspäätösten ja yhdistymisen voimaantuloajankohdan väliin jää aikaa vajaa kaksi vuotta. Aikaa käytetään hyväksi siten, että yhdistettyyn kuntaan siirtymistä toteutetaan vaiheittain yhdistymishallituksen ohjauksessa. Vaiheittaisessa siirtymisessä alustana käytetään toiminnoittain Turun kaupungin kaupunkiorganisaatiota ja -konsernia.

Valmistelun ja toimeenpanon jatkuva arviointi

Yhdistymissopimuksen toteutumisarviointi tehdään yhdistetyn kunnan kolmen ensimmäisen tilinpäätöksen yhteydessä. Muutoin yhdistymisen valmistelusta ja toteutuksesta raportoidaan yhdistymishallitukselle ja yhdistetyn kunnan valtuustolle ja kaupunginhallitukselle osana talousarvioraportointia.

Strategisen yhdistymisen valmistelun ja toimeenpanon varmistamiseksi käytetään reaaliaikaista ulkoista arviointia vähintään vuoden välein vuosina 2017–2019. Arviointitulosten perusteella tehdään tarvittavia korjauksia yhdistymisen ohjaukseen ja johtamiseen.

3.2 Yhdistetyn kunnan visio

Turun kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.6.2014 (§ 110) kaupunkistrategian nimellä Turku 2029 - pohjoisen Itämeren kiinnostavin kaupunki.

Strategiakokonaisuuteen sisältyy kaksi strategista ohjelmaa. Strategiset ohjelmat ovat Hyvinvointi ja aktiivisuus -ohjelma sekä Kilpailukyky ja kestävä kasvun -ohjelma.

Turun kaupunginvaltuuston hyväksymässä strategiassa kaupungin visio vuoteen 2029 on:

Suomen Turku on kiinnostava ja rohkeasti uudistuva eurooppalainen yliopisto- ja kulttuurikaupunki, jossa on hyvä elää ja onnistua yhdessä.

Strategiassa visiota kuvataan seuraavasti:

”Turku uudistuu ja kasvaa tulevina vuosina rohkeasti, keskeisinä tavoitteinaan kaupunkilaisten hyvinvoinnin sekä vireän elinkeinoelämän edistäminen kestäväällä tavalla. Turku haluaa samalla kantaa vastuunsa koko kaupunkiseudun kilpailukykyä ja menestyksestä. Haluamme, että koko kaupunkiseutu pystyy tarjoamaan asukkailleen ja yrityksilleen toimivat palvelut tulevaisuudessakin.

Kaupungin uudistumiselle on kaksi lähtökohtaa. Haluamme, että Turku on hyvän elämän kaupunki ja toisaalta, että kaupunkimme on kilpailukykyinen. Kaupungin elinvoiman ja kasvun tulee rakentua ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväälle perustalle. Kaupungin kehittämisen on oltava johdonmukaista ja sen tulee perustua sekä Turun mainetta kantaviin vahvuuksiin että turkulaisten omiin kokemuksiin kotikaupungistaan.

Menestymisen keskeinen elinehto on, että talous pidetään tasapainossa. Kaupungin toiminta mitoitetaan siten, että tulorahoitus kattaa toiminnan menot ja korvausinvestoinnit. Verotus ja maksut pi-

detään kilpailukykyisellä tasolla ja kaupunki ei velkaannu kohtuuttomasti. Konsernimainen toimintamalli tulee korostumaan jatkossa entistä enemmän. Kaupunkikonsernin toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita asetettaessa huomioidaan aina kaupungin kokonaisuus.

Sosiaali- ja terveystalouden järjestymisvastuu siirtyy koko länsirannikon kattavalle alueelle. Tämän kaupungin kannalta hyvin merkittävän valtakunnallisen uudistuksen läpivienti tulee kestäväksi useita vuosia ja hyvän lopputuloksen aikaansaaminen edellyttää kaupungilta vahvaa panosta uudistuksen valmistelussa ja toimeenpanossa.”

4. Kilpailukyky ja elinvoima sekä yhdyskuntarakenne

4.1 Elinvoima ja kilpailukyky

Sopijakuntien strategisen yhdistymisen päämääränä on vahvistaa aluekehitystä ja -taloutta siten, että se pitää elinvoimansa ja kilpailukykynsä niin kasvun kuin taantuvan kehityksen vaiheissa.

Yhdistetty kunta on yksi Suomen suurimmista kaupungeista. Länsi-Suomen kiistattomana keskuksena se menestyy alueiden kilpailussa kansallisesti ja Itämeren alueella. Kilpailukykyyn ja elinvoiman vahvistamisessa on erityisen tärkeää elinkeino- ja yritystoiminnan edellytysten kehittäminen ja yrittäjyyden edistäminen. Siten turvataan työllisyyttä sekä yhdistetyn kunnan taloutta.

Elinvoiman ja kilpailukykyyn parantamiseksi kehitetään nykyisiä vahvuuksia ja haetaan uusia. Kuntastrategian osana on yhdistetyn kaupungin kilpailukyky- ja elinvoimaohjelma. Kuntastrategian mukainen kokonaisvaltainen elinvoimapolitiikka ohjaa elinkeinojen ja yritystoiminnan kehittämistä. Elinkeinoitoimen ohjaus ja johtaminen ovat kaupungin omaa toimintaa.

Yhdistetty kunta kehittää aluettaan kasvusuuntien, rakennemallin ja kasvusuunnitelman mukaisesti.

Nykyisistä kuntakeskuksista muodostettujen aluekeskusten elinvoimaa edistetään ja niiden välisestä saavutettavuudesta huolehditaan hyvillä joukkoliikenne- ja tietoliikenneyhteyksillä.

Yhdistetyn kunnan viestinnän ja markkinoinnin perustaksi tehdään viestintäsuunnitelma yhdistymishallituksen ohjauksessa ennen yhdistymistä. Yhteismarkkinointiin ja kuntamaineen rakentamiseen panostetaan.

Yhdistetyn kunnan tietohallinnossa otetaan käyttöön järjestelmiä, jotka tähtäävät tehokkaisuuteen ja taloudellisiin työskentelymenetelmiin. Kuntalaisille tarjottavien sähköisten palveluiden käytettävyyttä parannetaan ja vaihtoehtoja lisätään. Henkilöstön käytössä on telemaattisia järjestelmiä.

4.2 Maankäyttö ja yhdyskuntarakenne

Strateginen yhdistyminen antaa edellytykset tehostaa yhdistetyn kunnan maankäytön ja yhdyskuntarakenteen suunnittelua ja toteuttamista. Näin väestön ja elinkeinojen kasvusta aiheutuvaan tonttien, kunnallistekniikan, liikenneyhteyksien ja palveluinvestointien tarpeeseen vastataan ennakoivasti.

Yhdistymisessä kuntien välisen rajojen poistuminen vähentää myös toiminnallisia esteitä. Täydennysrakentamista voidaan tehostaa ja joidenkin alueiden rakentamisen ajankohtaa voidaan siirtää. Yhdistyneen kunnan pinta-ala laajenee.

Suuri yhtenäinen alue tarjoaa monipuolisia asumisvaihtoehtoja, lisää kunnan houkuttelevuutta asuinkuntana ja tarjoaa hyvät mahdollisuudet ympäristön huomioonottamiseen. Voimavarojen käyttöä kohdennetaan yhdistetyn kunnan alueella entistä tarkoituksenmukaisemmin.

Asuntotuotantoa ohjataan ensisijaisesti yhdistetyn kunnan asemakaava-alueille ja toissijaisesti yleiskaavan osoittamille alueille. Yleiskaavoissa asumiseen osoitettujen alueiden ulkopuolelle rakennetta-

essa huolehditaan siitä, että rakentaminen sopeutuu ympäristöön eikä siitä aiheudu yhdyskuntarakenteen haitallista hajautumista ja kohtuuttomia kunnallistekniikan rakentamiskustannuksia.

Yhdistetylle kunnalle tehdään vähintään aluekeskukset kattava oikeusvaikutteinen yleiskaava kahden ensimmäisen valtuustokauden aikana. Aluekeskuksia kehitetään siten, että niissä tarjotaan tontteja uusien asukkaiden ja yritysten sijoittumiseen. Yhdistettyyn kuntaan tehdään maapoliittinen ohjelma, jossa määritellään koko aluetta koskevat maanhankinnan ja luovutuksen periaatteet. Rakennusjärjestyksen valmistelu aloitetaan yhdistymishallituksen ohjauksessa.

5. Kuntalaisten ja asukkaiden vaikuttaminen ja osallistuminen

Kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien varmistamiseksi ja nykyisten kuntien alueiden elinvoiman ylläpitämiseksi ja edistämiseksi yhdistymishallituksen ohjauksessa valmistellaan yhdistetyn kunnan alueellinen demokratiamalli.

Alueelliset toimielimet voidaan muodostaa erilaisilla organisointitavoilla. Alueellisten toimielinten ja foorumeiden tehtävänä on koordinoida elinvoiman ja palveluiden kehittämistä. Toimielimelle osoitetaan toiminta- ja talousresurssia sekä aloite- ja lausunnonanto-oikeus maankäytön, palveluiden ja elinkeinojen rahoitukseen ja kehittämiseen. Valtuusto voi myös delegoida toimielimelle päätösvaltaa tai antaa muita tehtäviä.

Yhdistymishallituksen ohjauksessa valmistellaan kuntalaisten osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelma kuntastrategian osana. Sen perustana ovat sopijakuntien hyvät käytännöt alueellisista yhteistyöryhmistä, asukas- ja kylätoiminnasta sekä vapaaehtoistyöstä. Kuntalaisten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia edistetään tukemalla asukas- ja kyläyhdistysten sekä järjestöjen toimintaa.

Yhdistyneen kunnan yhtenä tavoitteena on palveluprosessien uudistaminen kuntalais- ja asiakaslähteisesti. Tämän vuoksi on tärkeää saada asukkaat osallistumaan ja vaikuttamaan elinympäristöönsä ja palveluja koskevaan suunnitteluun ja päätöksentekoon hyvinvoinnin edellytysten parantamiseksi. Tämä näkökulma otetaan vahvasti mukaan osallisuuden ja vaikuttamisen ohjelmaan.

Yhdistetyn kunnan tavoitteena on vahvistaa kunnan alueiden asukkaiden paikallisen identiteetin ja kuntalaisvaikuttamisen ja -vastuullisuuden kehittymistä. Kumppanuusperiaatteen mukaisesti tuetaan järjestöjä ja muita yhteisöjä, jotka omalla toiminnallaan edesauttavat kuntalaisten omatoimisuutta ja itsenäistä selviytymistä sekä korostetaan ennaltaehkäisyä.

Pysyvät lakisääteiset vaikuttamistoimielimet perustetaan kuntalain mukaisesti.

6. Yhdistymishallitus

6.1 Yhdistymishallituksen toimivalta

Sopijakuntien valtuustot asettavat yhdistetyn kunnan valmistelutyötä varten kuntarakennelain 10 §:n tarkoittaman yhdistymishallituksen. Yhdistymishallitus vastaa yhdistymissopimuksen toimeenpanosta ja huolehtii yhdistetyn kunnan toiminnan ja talouden sekä hallinnon järjestämisen valmistelusta. Yhdistymishallituksesta on muuten soveltuvin osin voimassa, mitä kunnanhallituksesta säädetään.

Sopijakuntien viranomaiset ovat velvollisia viemään yhdistymishallituksen käsiteltäväksi sellaiset asiat, joista päättämällä on merkittävää vaikutusta yhdistetyn kunnan toimintaan ja talouteen. Ennen yhdistymisen voimaantuloa sopijakuntien valtuustot ja hallitukset keskittyvät oman toiminnan hoitamiseen ja noudattavat yhdistymissopimusta.

Yhdistymishallituksen toimikausi alkaa, kun sopijakuntien valtuustot ovat yhdistymisesityspäätöksen jälkeen valinneet yhdistymishallituksen jäsenet ja varajäsenet. Yhdistymishallituksen toimikausi päättyy, kun yhdistetyn kunnan valtuusto on valinnut kunnanhallituksen.

6.2 Yhdistymishallituksen kokoonpano ja toiminta

Yhdistymishallitukseen valitaan 17 jäsentä ja heille varajäsenet tasa-arvolain kiintiösäännöstä noudattaen. Yhdistymishallituksen paikat jakaantuvat sopijakuntien välillä seuraavasti:

Turun kaupunki	9 paikkaa
Kaarinan kaupunki	3 paikkaa
Raision kaupunki	2 paikkaa
Liedon kunta	2 paikkaa
Ruskon kunta	1 paikka.

Yhdistymishallituksen paikkajaossa otetaan huomioon sopijakuntien puoluepoliittiset voimasuhteet vuoden 2012 kuntavaalien tulosten mukaisesti.

Turun kaupunki nimeää yhdistymishallituksen puheenjohtajan. Yhdistymishallitus valitsee keskuudetaan tarpeellisen määrän varapuheenjohtajia.

Kahdella henkilöstön edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus yhdistymishallituksen kokouksissa käsiteltäessä henkilöstöön vaikuttavia asioita. Yhdistymisen yhteistoimintatoimikunta tekee esityksen henkilöstön edustajien valinnasta.

Jotta yhdistymishallituksen jäsenten paikat ja varapaikat saadaan jaettua sujuvasti kunnittain ja puolueyhmittäin, käydään sitä varten valmistavat neuvottelut sopijakuntien valtuustojen ja kunnallishallitusten ensimmäisten puheenjohtajien kesken sen jälkeen, kun kuntien valtuustot ovat päättäneet kuntien yhdistymisestä.

Sopijakuntien valtuustot kokoontuvat valitsemaan yhdistymishallituksen jäsenet ja varajäsenet kahdeksan viikon kuluessa siitä, kun valtuustot ovat tehneet päätökset yhdistymisesityksestä valtioneuvostolle.

Yhdistymishallitus päättää omasta kokous- ja toimintasäännöstään aloitettuaan toimintansa.

Yhdistymishallituksessa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja toimeenpanosta vastaa työvaliokunta, jossa ovat sopijakuntien kaupunginjohtajat ja kunnanjohtajat. Työvaliokunnan puheenjohtajana toimii Turun kaupungin kaupunginjohtaja. Yhdistymishallituksen esittelijänä toimii työvaliokunnan puheenjohtaja tai hänen määräämänsä työvaliokunnan jäsen.

Yhdistymishallitus asettaa valmistelussa tarvittavat yhdistymisen toimikunnat. Yhdistymishallituksessa ja toimikunnissa käsiteltävien asioiden valmistelua ja toimeenpanoa ohjaa työvaliokunta.

7. Hallinnon järjestäminen

Yhdistetyn kunnan kokonaisvaltaista päätöksentekoa, ohjausta ja johtamista vahvistetaan kaikin tavoin.

7.1 Yhdistetyn kunnan luottamushenkilöorganisaatio

7.1.1 Luottamushenkilöorganisaation toiminnan lähtökohdat ja edellytykset

Yhdistetyn kunnan luottamushenkilöorganisaatio ohjaa ja tukee toiminnallaan ja päätöksenteollaan vastuullisesti yhdistetyn kunnan toimintaa, taloutta ja kehittämistä. Yhdistymisessä korostetaan vastuunkantoa kokonaisuudesta ja yhteistä näkemystä yhdistetyn kunnan tulevaisuuden ratkaisuista.

Kunnallisen demokratian ja kansanvaltaisen päätöksenteon toteutumisen kannalta huolehditaan luottamushenkilöorganisaation toimivuudesta ja toimintaedellytyksistä.

Valtuuston ja kaupunginhallituksen puheenjohtajien pää- tai osatoimisuudesta yhdistetyn kunnan toimielimissä sekä muista voimassaolevan kuntalain ja kuntalakiesityksen tarkoittamista luottamus-

henkilötoiminnan järjestelyistä päätetään yhdistetyn kunnan toimielimissä yhdistymishallituksen valmistelun perusteella.

Yhdistetyn kunnan talousarviossa on määräraha valtuustoryhmien toimintaedellytysten turvaamiseksi. Ryhmäkohtainen määräraha sidotaan valtuutettujen määrään. Määrärahan käyttöohjeet valmistelee yhdistymishallitus ja niistä päätetään yhdistetyn kunnan toimielimissä.

Valtuustoryhmien puheenjohtajista muodostetaan poliittista päätöksentekoa koordinoiva toimielin, jonka nimittää kaupunginhallitus.

7.1.2 Yhdistetyn kunnan valtuusto ja kaupunginhallitus

Yhdistetyn kunnan valtuusto on ensimmäisen valtuustokauden ajan voimassaolevan kuntalain mukaisesti 75 jäsenen suuruinen. Ensimmäisen valtuustokauden aikana yhdistetty kunnan valtuusto päättää seuraavan valtuustokauden valtuuston jäsenmäärästä noudattaen voimassa olevaa kuntalain.

Jos kunnallisvaalit ovat nykykäytännön mukaisesti syksyllä 2016, toimitetaan ne sopijakunnissa noudattaen kuntarakennelain 23 §:n mukaisesti uutta kuntajakoa. Yhdistetyn kunnan valtuusto aloittaa toimintansa välittömästi kunnallisvaalien tuloksen vahvistamisen jälkeen syksyllä 2016. Valtuusto päättää yhdistyneen kunnan talousarviosta vuodelle 2017 ja muista yhdistetyn kunnan toiminnan aloittamiseen liittyvistä asioista yhdistymishallituksen ohjauksessa valmistellun järjestyksen perusteella.

Jos lainsäädäntömuutosten vuoksi kunnallisvaalit siirtyvät keväälle 2017, yhdistymishallitus valmistelee kuntarakennelain 9 §:n 2 kohdan mukaisesti yhdistymissopimuksen muutoksen sopijakuntien valtuustojen päätettäväksi. Yhdistymissopimuksen muutoksella päätetään siitä, kuinka yhdistetyn kunnan valtuuston muodostaminen ja toiminta järjestetään ajalla 1.11.2016 - 31.5.2017 kuntarakennelain 24 §:n mukaisesti.

7.1.3 Kaupunginhallitus ja muut toimielimet

Yhdistetyn kunnan kaupunginhallitus on ensimmäisellä vaalikaudella kooltaan 17 jäsenen suuruinen. Yhdistetyn kunnan valtuusto valitsee kaupunginhallituksen välittömästi aloitettuaan toimintansa.

Hallituksen suuri koko vuosina 2017–2020 on perusteltua siksi, että yhdistetyn kunnan toiminnassa korostuu uudenlaisen kunnallisen päätöksentekokulttuurin luominen ja alueellisen asiantuntemuksen merkitys. Ensimmäisenä valtuustokautena valitaan yhdistetyn kunnan kaupunginhallitukseen vähintään yksi varsinainen jäsen ja varajäsen jokaisesta sopijakunnasta.

Luottamushenkilöorganisaation toimielinrakenne valmistellaan ja hyväksytään yhdistymishallituksessa 31.5.2016 mennessä. Yhdistetyn kunnan valtuusto tekee päätöksen yhdistetyn kunnan luottamushenkilöorganisaatiosta ja toimielinrakenteesta välittömästi aloitettuaan toimintansa.

7.2 Hallinnon toimintaperiaatteet

Hallinnon järjestämisen periaatteet yhdistetyssä kunnassa ovat

- yhdistää sopijakuntien hallinto rakenteeltaan matalaksi ja tehokkaasti toimivaksi hallintoorganisaatioksi.
- vahvistaa työntekijöiden osaamista ja poistaa hallinnon päällekkäisyyttä hyödyntäen hallinnon henkilöstöpoistumaa.
- sijoittaa sopijakuntien hallinto tarkoituksenmukaisella tavalla samalla hyödyntäen tietoliikenneyhteyksiä ja tietojärjestelmiä hallinnossa siten, että näiden ratkaisujen avulla hallintotyötä voidaan tehdä riippumattomasti toimipaikkojen sijainnista.
- hyödyntää tietoliikenneyhteyksiä ja -järjestelmiä asiakaspalvelussa.

7.3 Yhdistetyn kaupungin palveluorganisaatio ja johtamisjärjestelmä

Yhdistymishallitus valmisteleo yhdistetyn kunnan palveluorganisaation rakenteen 31.5.2016 mennessä. Yhdistetyn kunnan valtuusto päättää aloitettuaan toimintansa yhdistetyn kunnan palveluorganisaation perusrakenteesta yhdistymishallituksen valmistelun pohjalta. Palveluorganisaation rakennetta tarkistetaan tarvittaessa ensimmäisen valtuustokauden aikana.

Uudistuksen tarkoituksena on koota kaupungin palveluja kuntalais- ja asiakasnäkökulmasta palvelualueiksi ja -kokonaisuuksiksi. Lähtökohtana ovat kuntalaisten, asukkaiden ja sidosryhmien erilaisista tarpeista ja tilanteista lähtevät asiakkuudet.

Palveluorganisaatio tarjoaa nykyistä enemmän edellytyksiä siirtyä hallinto- ja tuotantokeskeisestä toimintatavasta kuntalaisten hyvinvointia tukeviin ja asiakaskeskeisiin toimintatapoihin sekä hyvin toimiviin palveluihin. Hyvinvoinnin ja terveyden edellytyksiä tukevia rakenteita ja toimintatapoja vahvistetaan.

Yhdistetylle kunnalle rakennetaan selkeä, yhtenäinen johtamisjärjestelmä, jolla varmistetaan konsernin tehokas toiminta ja hyvä ohjattavuus.

7.4 Konsernin rakenne ja omistajaohjaus

Yhdistetyn kunnan ohjauksen vahvistamiseen kuuluvat omistajapoliittisen ohjauksen ja konserniohjauksen tehostaminen sekä hyvän hallintotavan periaatteiden toteuttaminen.

Yhdistymishallitus ohjaa yhdistetyn kunnan konsernirakenteen ja omistajapoliittisten linjausten valmistelua. Yhdistymishallitus hyväksyy osaltaan yhdistetyn kaupungin konsernirakenteen 31.5.2016 mennessä. Yhdistetyn kunnan valtuusto päättää konsernirakenteesta ja omistajapoliittisista linjauksista aloitettuaan toimintansa.

7.5 Kunnanjohtajien asema

Kuntarakennelain 30 §:ssä säädetään kunnanjohtajan asemasta. Jos yhdistyvän kunnan kunnanjohtaja ei siirry uuden kunnan kunnanjohtajaksi, hänet siirretään soveltuvaan uuden kunnan virkaan tai työsopimussuhteeseen. Kunnanjohtajan asemasta ja oikeuksista on muutoin voimassa, mitä kuntarakennelain 29 §:ssä säädetään.

Yhdistetyn kunnan kaupunginjohtaja on Turun kaupungin kaupunginjohtaja. Muiden sopijakuntien kaupunginjohtajat ja kunnanjohtajat siirtyvät heille soveltuviin johtotason tehtäviin yhdistetyn kunnan aloittaessa toimintansa. Toiseen virkaan tai työsopimussuhteeseen siirtyvillä kaupunginjohtajilla ja kunnanjohtajilla on oikeus saada siihen kuuluvat edut sellaisina, etteivät ne ole epäedullisemmat kuin aiempaan virkaan kuuluneet edut.

8. Henkilöstö

Henkilöstöllä ja osaamisella on yhdistetyssä kunnassa keskeinen merkitys. Henkilöstöpolitiikan linjausten hyvään toteuttamiseen kiinnitetään erityistä huomiota yhdistymisen valmistelussa ja toimeenpanossa. Muutosjohtamisella ja -valmennuksella tuetaan henkilöstön toimintaa yhdistetyssä kunnassa.

Yhdistetyn kunnan henkilöstö laaja eläkkeelle siirtyminen hyödynnetään. Erityisesti hallinnon ja tukipalvelujen henkilöstövoimavarat sopeutetaan tilanteeseen, jossa toteutuvat mahdollisesti voimassa olevan sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislain mukaiset henkilöstöjärjestelyt.

8.1 Henkilöstöpoliittiset linjaukset

Yhdistymishallitus hyväksyy 31.5.2016 mennessä henkilöstöpoliittiset linjaukset. Linjaukset ovat esillä yhdistymisen yhteistoimintatoimikunnassa ennen päätöksentekoa.

Henkilöstön muutostukeen ja -valmennukseen, osaamisen kehittämiseen sekä henkilöstöviestintään varataan tarpeelliset toiminta- ja talousresurssit henkilöstöpoliittisten linjausten mukaisesti.

8.2 Palvelusuhdeturva ja henkilöstösopimukset

Kuntarakennelain 29 §:ssä säädetään henkilöstön asemasta kuntajaon muuttuessa. Kuntajaon muutos, joka johtaa henkilöstön työnantajan vaihtumiseen, katsotaan liikkeenluovutukseksi.

Vuosien 2014–2017 alusta voimaan tulevissa kuntajaon muutoksissa, joissa henkilöstöä siirtyy 3 §:ssä tarkoitetun uuden tai toisen kunnan palvelukseen, työnantajalla ei ole oikeutta irtisanoa palvelusuhdetta työsopimuslain (55/2001) 7 luvun 3 §:ssä tai kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 37 §:ssä tarkoitetuilla taloudellisilla tai tuotannollisilla irtisanomisperusteilla. Tämä kiello koskee kaikkia kuntajaon muutoksessa mukana olevia kuntia ja on voimassa viisi vuotta kuntajaon muutoksen voimaantulosta (28.6.2013/478).

Yhdistymishallitus valmistelee yhteistoiminnassa henkilöstöjärjestöjen kanssa yhdistyvän kunnan henkilöstösopimukset, joissa määritellään muun muassa palvelussuhteisiin liittyvät muut henkilöstöetuudet. Työntekijän puolelta henkilöstösopimukset hyväksyy yhdistymishallitus ja työntekijöiden puolelta sopijakuntien henkilöstöä edustavat henkilöstöjärjestöt.

8.3 Henkilöstön siirtyminen ja tehtävien määrittely

Sopijakuntien vakinaiset viranhaltijat ja toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa olevat työntekijät siirtyvät yhdistetyn kunnan palvelukseen heille soveltuviin vastaaviin tai sitä lähinnä oleviin tehtäviin ellei yhdistetyn kunnan organisaatiojärjestelyistä ja tehtävien määrittelyistä muuta johdu.

Sopijakuntien määräaikainen henkilöstö siirtyy yhdistetyn kunnan palvelukseen määräajan täyttymiseen saakka samoin periaattein kuin vakinainen henkilöstö. Määräaikaisen henkilöstön palvelussuhteen mahdollisesta jatkumisesta päätetään erikseen normaalissa järjestyksessä.

Yhdistymishallitus päättää henkilöstön sijoittumisesta viranhaltija- ja työntekijäkohtaisesti yhdistetyn kunnan organisaatioon ja tehtävien jaosta 31.5.2016 mennessä. Ehdotus henkilöstön sijoittumisesta on esillä yhdistymisen yhteistoimintatoimikunnassa ennen päätöksentekoa.

Yhdistymishallituksen aloitettua toimintansa henkilöstön rekrytoinnissa siirrytään yhteiseen henkilöstötarpeen arviointiin, eläkkeelle siirtymisen ja muun henkilöstöpoistuman ennakointiin, henkilöstöhakuun ja valinnan valmisteluun yhdistymishallituksen linjausten mukaisesti. Yhdistetyn kunnan hallinto- ja palveluorganisaation henkilöstötarpeita määriteltäessä uudelleen muotoutuvien tehtävien työn vaatavuus määritellään uusissa tehtävissä. Palkkaukseen liittyvät periaatteet yhtenäistetään.

8.4 Palkkojen yhtenäistäminen

Palkkojen yhtenäistämisen lähtökohtana ovat tehtäväkohtaiset palkat, jotka perustuvat työn vaatavuuden arviointiin. Arvioinnissa hyödynnetään sopijakuntien henkilöstöhallinnoissa käytössä olevia työn vaatavuuden arvioinnin perusteita. Yhdistymishallituksen ohjauksessa työn vaatavuuden arvioinnin perusteet yhtenäistetään. Yhdistymishallitus päättää työn vaatavuuden arvioinnissa käytävistä perusteista. Palkkojen yhtenäistäminen tehdään 31.12.2019 mennessä.

8.5 Yhteistoiminta henkilöstöasioissa

Yhdistymisen valmistelu ja toimeenpano toteutetaan yhteistoiminnassa henkilöstön edustajien kanssa siten, kuin työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnissa annetussa laissa (449/2007) säädetään.

Yhdistymishallituksen alaiseen valmisteluorganisaatioon kuuluu kuntatyönantajan ja henkilöstöjärjestöjen edustajista koottu yhdistyneen kunnan yhteistoimintatoimikunta, jonka yhdistymishallitus asettaa aloitettua toimintansa.

Yhdistymishallitus nimeää edellä mainitun yhteistoimintatoimikunnan kuntatyönantajan edustajat ja vahvistaa toimikunnan kokoonpanon saatuaan henkilöstöjärjestöjen päätökset järjestöjen nimeämistä edustajista. Henkilöstöjärjestöjen edustajat edustavat kaikkien sopijakuntien henkilöstöä.

Henkilöstön vaikuttamismahdollisuudet yhdistetyssä kunnassa ja sen valmistelussa turvataan eri yhteistoimintamuodoilla. Yhteistoimintaan osoitetaan riittävät toiminnalliset ja taloudelliset voimavarat. Yhteistoimintatoimikunnan käsittelyn perusteella yhdistymishallitus hyväksyy sopimuksen yhdistetyn kunnan yhteistoimintamenettelystä 31.5.2016 mennessä.

Yhdistyneen kunnan yhteistoimintatoimikunta käsittelee sellaiset yhteistoimintamenettelyssä käsiteltävät asiat, joilla on merkittävää vaikutusta yhdistyneen kunnan henkilöstöön. Yhdistyneen kunnan yhteistoimintatoimikunnassa käsiteltäviä asioita ei käsitellä kuntien omissa yhteistoimintaelimissä.

9. Palvelut

Kuntalaisten ja asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden sekä omatoimisuuden ja aktiivisuuden edistäminen on lähtökohta yhdistetyn kunnan palvelujen järjestämiselle ja tuottamiselle. Asukkaiden osallisuutta ja vaikuttamista vahvistetaan palveluiden kuntalais- ja asiakaslähtöisyyden parantamiseksi. Ensisijaista on asiakashyödyn lisääminen ja toiminnan vaikuttavuus.

Palveluissa kiinnitetään huomiota ennaltaehkäisyyn ja varhaiseen puuttumiseen. Erityistä huomiota kiinnitetään myös paljon tukea ja palveluja tarvitsevien tilanteen parantamiseen. Asiakkaiden valinnanmahdollisuudet otetaan huomioon sekä palveluohjausta ja asiakaspalvelua parannetaan.

Asukasmäärän ja väestön ikääntymisen aiheuttamia kasvu- ja kantokykyaineita voidaan ohjata ja johtaa yhdistetyssä kunnassa yhtenäisin toimin aiempaa laajemmalla alueella.

Yhdistymisen tavoitteena on parantaa palvelutuotannon tuottavuutta palvelurakenteita, palveluprosesseja ja toimintamalleja kehittämällä ja työntuottavuutta nostamalla sekä ottamalla käyttöön kuntien parhaat käytännöt. Palvelurakenteita, palveluverkkoja ja toimintatapoja uudistettaessa haetaan kokonaistaloudellisia ratkaisuja. Myös palvelunkäyttäjille aiheutuvat kustannukset ja joukkoliikenneyhteyksien toimivuus otetaan huomioon.

Sosiaali- ja terveydenhuollon mahdollisen tuotantovastuun siirtymisen vuoksi sopijakunnat järjestävät hallinnon ja tuotannolliset tukipalvelut uudelleen vuoden 2017 alusta.

Palvelujen toimitilojen, tietojärjestelmien ja laitteiden käyttöä tehostetaan. Palvelujen toimintamalleja muutetaan muodostamalla palvelukokonaisuuksia läpäiseviä palveluja, ottamalla käyttöön liikkuvia palveluja ja lisäämällä sähköistä asiointia. Teknologiaa hyödynnetään työprosessien sujuvoittamiseksi sekä työajan ja -panoksen kohdentamiseksi asiakaspalvelun tehtäviin.

Yhdistymishallituksen ohjauksessa valmistellaan esitys yhdistetyn kunnan palvelulinjauksiksi 31.5.2016 mennessä. Yhdistetyn kunnan valtuusto hyväksyy edellä mainitut linjaukset ja periaatteet.

9.1 Palveluverkkojen kehittämisperiaatteet

Palveluverkkojen suunnittelun perustana ovat maankäytön suunnitelmat, ennakoitavissa olevat asukasmäärän ja -rakenteen sekä palvelurakenteen muutokset. Palvelutarpeiden muutoksia arvioidaan yhdistetyn kunnan tasolla tai lähipalveluissa alueittain.

Palveluverkkosuunnitelmissa otetaan huomioon yhdistetyn kunnan asukasrakenteen muutosten lisäksi nykyisten toimitilojen riittävyys, peruskorjaustarpeet ja sijainti. Kustannuksia tarkastellaan investointi- ja toimintamenojen osalta. Palveluverkkoja tarkennetaan investointisuunnitelmassa, joka hyväksytään vuosittain talousarvion yhteydessä.

Palvelujen saavutettavuus varmistetaan sijoittamalla palvelupisteet toimivien liikenneyhteyksien varrelle tieverkon ja joukkoliikenteen kehityssuuntien perusteella.

Palveluja järjestetään alueellisesti sekä keskitetyissä palvelupisteissä. Liikkuvilla palveluilla voi olla vastaanottoiloja muiden palvelujen tiloissa. Maantieteellisestä palveluverkosta riippumattomia palveluja ovat sähköiset ja kotiin vietävät palvelut sekä erityispalvelut, joita hankitaan myös yhdistetyn kunnan ulkopuolelta. Keskitetyt palvelut tarjotaan pääsääntöisesti kaupunkikeskuksessa.

Alueellisesti sijoituvia palveluja ovat kirjastot, liikuntapaikat, nuorisotilat, neuvolat ja osa terveysasemien vastaanotoista. Lähipalveluina järjestetään pääosa varhaiskasvatuspalveluista ja perusopetuksen alaluokkien opetuksesta sekä osa vanhuspalveluista.

Monipalvelupisteitä muodostetaan aluekeskuksiin. Monipalvelupisteiden palvelujen sisältö ja laajuus määritellään alueen palvelujen ja erityispiirteiden sekä muiden palveluiden saavutettavuuden perusteella. Niissä voi olla asiointi- ja neuvontapalvelujen lisäksi esimerkiksi terveyspalveluiden vastaanottoja ja kirjastopalveluja sekä nuorisotiloja. Monipalvelupisteet sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan olemassa oleviin tiloihin.

9.2 Lähipalvelut

Kuntalais- ja asukasnäkökulmasta ensisijaisia ovat lähipalvelut. Lähipalveluilla tarkoitetaan palveluja, jotka tarjotaan säännöllisesti asukkaiden asuinalueilla tai ne tuodaan kotiin. Lähipalvelut tuotetaan asukkaille yhteneväisin perustein ottaen huomioon asiakkaiden määrä ja ikä, palveluiden käyttötiheys sekä alueelliset erityispiirteet etäisyyksissä ja liikenneyhteyksissä.

Yhdistymishallitus määrittelee yhdistetyn kunnan palvelulinjauksissa lähipalvelut ja niiden perusteet vuoden 30.5.2016 mennessä. Perusteet määritellään ainakin seuraavien palveluiden osalta: varhaiskasvatus, perusopetus ja erityisesti alakoulupalvelut, liikuntapaikat, kirjastopalvelut sekä asiakas- ja neuvontapalvelupisteet

9.3 Toisen asteen koulutus

Yhdistetty kunta hakee lukiokoulutuksen ja ammatillisen perus- ja lisäkoulutuksen järjestämis- ja ylläpitölupia valmisteilla olevan lainsäädännön mukaisesti ennen vuoden 2017 alkua. Samalla yhdistetty kunta päättää toisen asteen koulutusorganisaatioiden hallinto- ja organisaatiomuodosta.

Yhdistyminen ei vaikuta suoraan kuntien lukioiden toimipisteiden sijaintiin ja määrään. Myöhemmin lukiokoulutuksen toimipisteiden verkkolinjauksiin vaikuttavat opiskelijamäärät ja -virrat, opiskelijoiden suuntautuminen lukioihin ja ammatilliseen koulutukseen, koulutusmuotojen yhteistoiminnan kehittyminen, oppilaitosten erikoistuminen sekä valtionosuusperusteet.

Opiskelijoiden kannalta uudistus tarjoaa aiempaa monipuolisempia koulutusohjelma- ja tutkintopolkua. Myös lukion ja ammatillisen koulutuksen rajapinnat madaltuvat ja kaksois- ja kolmoistutkintojen suorittamisen järjestelyt helpottuvat. Jatkokoulutukseen ja opetuskieleen liittyvät koulutustarpeet tulevat huomioon otetuiksi.

9.4 Sosiaali- ja terveyspalvelut

Hallituksen esitys sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki on tulossa eduskunnan käsittelyyn loppuvuodesta 2014. Lain hyväksyminen ja mahdollinen voimaantulo varmistuu erityisen kuntajakoselvityksen toimikauden päättymisen jälkeen.

Sopijakunnat tarkentavat yhdistymissopimuksen sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen järjestämistä ja tuottamista käsittelevän tämän sopimuskohtan, jos sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki tulee voimaan ennen kuin sopijakunnat päättävät kuntien yhdistymisestä viimeistään 30.4.2015.

Jos sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki tulee voimaan ennen sopijakuntien päätöksentekoa kuntien yhdistymisestä, sopijakunnat hakevat yhdessä Turun kaupunkiseudun ja muiden Varsinais-

Suomen kuntien kanssa toimivan hallinnollisen ratkaisun sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen tuotantovastuussa olevien organisaatioiden perustamiseksi ja toiminnan aloittamiseksi järjestämislain mukaisesti.

Sopijakunnat siirtävät järjestämislain mukaisesti sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantonsa ja palveluhenkilöstössään tuotantovastuussa olevan organisaation palvelukseen lain määräämä ajankohdalla.

Sopijakunnat sopeuttavat yhdistymishallituksen ohjauksessa kuntien hallinnon ja tukipalvelut muutuneeseen tilanteeseen. Samoin omaisuusjärjestelyt tehdään tuotantoalueen kuntien sopimalla tavalla ja/tai järjestämislainsäädetyllä tavalla.

Siinä tapauksessa, ettei sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki tule voimaan ennen kuntien päätöksentekoa yhdistymisestä tai lain voimaantulo siirtyy myöhemmäksi ajankohdaksi, sopijakunnat yhdistyvät sosiaali- ja terveystalouksensa.

Yhdistymishallituksen ohjauksessa tehdään sopijakuntien sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen yhdistämiseen liittyvät valmistelut. Sopijakunnat irtautuvat nykyisistä kuntayhtymien tai vastuukuntien ylläpitämisestä sosiaali- ja terveydenhuollon yhteistoiminta-alueista vuoden 2017 alusta.

Yhdistetyn kunnan luottamushenkilöorganisaation toimielinrakenteeseen kuuluva monijäseninen toimielin ohjaa ja vastaa päätöksenteosta sosiaali- ja terveystalouksissa yhdistetyssä kunnassa.

10. Talous

10.1 Tasapainoinen ja kestävä talous

Yhdistymisen taloustavoitteena on, että yhdistetyn kunnan tulorahoitus on riittävä ja sen rahoitusasema kestävällä pohjalla kunnan palveluvelvoitteiden ja muiden sitoumusten täyttämiseksi. Kunnan tuloveroprosentti pidetään kilpailukykyisenä siten, että se pysyy alle suurten kaupunkien keskiarvon. Tulorahoitusta vahvistetaan toimenpiteillä, joilla lisätään uusia työpaikkoja, parannetaan yritysten tuotannollisten investointien ja elinkeinotoiminnan edellytyksiä kunnassa ja alueellisesti.

Yhdistetyllä kunnalla ja sen kuntakonsernilla tulee olla riittävät ylijäämäärät ja varaukset, joilla varaudutaan poikkeuksellisiin tulonvähennyksiin ja menoihin sekä joiden turvin omarahoituksen osuus pidetään vähintään kahdessa kolmanneksessa tuotantovälineinvestointien omahankintamien määrää keskimäärin.

Yhdistetylle kunnalle laaditaan pitkän aikavälin investointiohjelma, jossa arvioidaan yhdistymisen vaikutukset investointitarpeeseen ja jonka yhteydessä arvioidaan luovutusarvot sellaisille olennaisille varallisuuserille, joiden kohdalla omaisuuden realisointi on perusteltua.

Palvelutoiminnan ja tukitoimintojen tuottavuutta parannetaan 0,5 prosenttia vuodessa vuosina 2017 - 2021 karsimalla hallinnon ja palvelujen päällekkäisyyksiä, panostamalla hyvinvoinnin edellytysten parantamiseen ja ennaltaehkäisevään toimintaan ja uudistamalla palvelujen tuotantoprosesseja ja palveluverkkoja vastaamaan muuttuvia tarpeita ja hyödyntämällä uutta teknologiaa.

Yhdistetylle kunnalle tehdään henkilöstöohjelma, jossa määritellään kunnan tavoitteellinen henkilöstömäärä ja -rakenne. Ohjelmaan sisällytetään luonnollisen poistuman hyödyntäminen, työvoiman saannin turvaaminen sekä henkilöstön monipuolista käyttöä tukevat lisä- ja täydennyskoulutuksen tarjoaminen.

Yhdistymissopimuksen liitteenä on kehitysraportti yhdistetyn kunnan taloudesta vuosina 2017 – 2021.

10.2 Talouden hoito ennen kuntien yhdistymistä

Sopijakunnat hoitavat talouttaan vastuullisesti ennen yhdistymistä ja noudattavat kuntarakennelain 31 §:n rajoitusta yhdistyvän kunnan viranomaisen toimivallasta. Sopijakunnat eivät tee kuntien yhdis-

tymistä ennakoivia muutoksia vuosien 2015 ja 2016 talousarvion toimintamenoihin ja -tuloihin ilman yhdistymishallituksen ennakkohyväksymistä.

Sopijakuntien vuosien 2015 ja 2016 talousarvioihin tehtävät muutokset investointimenoissa ja -tuloissa edellyttävät yhdistymishallituksen ennakkohyväksymistä.

Sopijakunnat eivät tee vuonna 2017 ja sen jälkeen toteutettavaksi suunnitelluissa investointihankkeissa yhdistettyä kuntaa rahamääräisesti sitovia päätöksiä ilman yhdistymishallituksen ennakkohyväksymistä.

Sopijakunta, jolla on taseessa kertynyttä alijäämää vuonna 2014, sitoutuu tasapainottamaan taloutaan vuoden 2016 loppuun mennessä vähintään määrän, joka on kolmannes vuoden 2014 taseen kertyneen alijäämän määrästä.

Sopijakunnat eivät tee päätöksiä varojen vastikkeettomasta siirtämisestä tai pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovuttamisesta kuntien tytäryhteisöille tai muille yhteisöille taikka säätiöille ilman yhdistymishallituksen hyväksymistä.

Kuntien yhdistämistä edeltävät tilinpäätökset laaditaan tilinpäätöksen laatimisesta annettujen säännösten ja kirjanpito-ohjeiden mukaisesti ilman yhdistämistä ennakoivia kirjauksia. Muutoksia oman pääoman rakenteessa ja varausluonteisissa erissä ei tehdä siitä poiketen, mitä kunnan olisi toimintaa jatkaessaan muutoin sallittu tehdä.

10.3 Talouden hoito kuntien yhdistyttyä

Yhdistetyn kunnan talousarvion ja -suunnitelman vuosille 2017- 2019 valmistelee yhdistetyn kunnan kaupunginhallitus ja sen hyväksyy yhdistetyn kunnan valtuusto.

Sopijakuntien vuoden 2016 tilinpäätökset laatii yhdistetyn kunnan kaupunginhallitus ja tilinpäätöksen hyväksyy ja vastuuvapauden myöntää yhdistetyn kunnan valtuusto.

Yhdistetyn kunnan tarkastuslautakunta ja tilintarkastajat tarkastavat sopijakuntien hallinnon ja talouden vuodelta 2016 sopijakuntien tarkastuslautakuntien ja tilintarkastajien valmistelun pohjalta.

Yhdistetyn kunnan tarkastuslautakunta antaa myös sopijakuntien arviointikertomukset vuodelta 2016.

Sopijakuntien oikeudet, luvat, omaisuus, velat ja velvoitteet siirtyvät 1.1.2017 yhdistetylle kunnalle kuntarakennelain 36 §:n mukaisesti.

Kunnan palvelusuoritteista perittävien myyntihintojen ja maksujen sekä kunnan maksamien tukien, avustusten ja muiden tulosiirtojen määräytymisperusteissa noudatetaan yhtenäistä käytäntöä. Päätös myyntihintojen, maksujen ja kunnan myöntämien tukien, avustusten ja tulonsiirtojen yhtenäistämistä tehdään hyvissä ajoin ennen kuntien yhdistymistä yhdistymishallituksen ohjauksessa.

Sopijakuntien investointisuunnitelmat eivät sido yhdistetyn kunnan investointisuunnitelman tekemistä ja hyväksymistä.

10.4 Kuntien yhdistymisavustus

Kuntarakennelain 43 §:n mukaan yhdistymisavustusta maksetaan 8 000 000 euroa, josta 3 200 000 euroa vuonna 2017 sekä 2 400 000 euroa vuonna 2018 ja vuonna 2019.

Yhdistymisavustus tulee kuntarakennelain 42 a §:n mukaan käyttää välttämättömiin kuntien yhdistymisen kustannuksiin, yhdistyneen kunnan palvelujärjestelmän kehittämiseen ja palvelujen tuottavuuden parantamiseen tai yhdistetyn kunnan talouden vahvistamiseen.

Yhdistetyssä kunnassa yhdistymisavustus käytetään kunnan talouden vahvistamiseen.

11. Kuntien yhdistymiseen liittyvät muut järjestelyt

11.1 Yhteistoimintasopimukset

Sopijakuntien keskinäiset yhteistoimintasopimukset päättyvät 31.12.2016.

Yhdistymishallitus ja sen toimikauden päätyttyä yhdistetyn kunnan kaupunginhallitus päättää, miten toimitaan muiden voimassaolevien yhteistoimintasopimusten purkamisessa ja muuttamisessa.

11.2 Kuntayhtymät

Yhdistymishallitus ja sen toimikauden päätyttyä yhdistetyn kunnan kaupunginhallitus käsittelee sopijakuntien sopimukset eri kuntayhtymien kanssa ja neuvottelee niihin tarvittavat muutokset.

Sopijakuntien sopimukset sosiaali- ja terveydenhuollon nykyistä vastuukunta- tai kuntayhtymäperustaisista yhteistoiminta-alueista päättyvät 31.12.2016.

11.3 Muihin sopimukseen liittyvät oikeudet ja velvoitteet

Muihin sopimukseen, joissa sopijakunnat ovat sopijaosapuolina 31.12.2016 liittyvät oikeudet ja velvoitteet siirtyvät yhdistetylle kunnalle 1.1.2017.

11.4 Yhteisöjen ja säätiöiden kotipaikka

Sopimuskuntien alueella toimivien yhtiöiden, yhdistysten, osuuskuntien tai muiden yhteisöjen, toimimien tai säätiöiden kotipaikaksi tulee yhdistetty kunta. Viranomaiset tekevät tarvittavat muutokset rekistereihin viran puolesta kuntarakennelain 34 §:n edellyttämällä tavalla.